

А. В. Калініна, кандидат юридичних наук, науковий співробітник відділу кримінологічних досліджень Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташица НАПрН України
ORCID 0000-0001-8015-0807

PUBLIC HEALTH В УКРАЇНІ ПІД ЧАС COVID-19: РЕЗУЛЬТАТИ ЕМПІРИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ¹

Необхідність ламає всі закони.
Луцій Анней Сенека (Молодший)

Постановка проблеми. Найпопулярнішим словом у 2021 році за результатами дослідження укладачів Оксфордського словника («Oxford English Dictionary») стало слово «vax» (англ. «вакцина»)². Минулого року інше авторитетне видання, словник Колінз («Collins Dictionary»), словом року обрало слово «lockdown» (англ. «локдаун»)³, у той час як Оксфордський словник не визначив «переможця» серед кількох слів, популярність вживання яких значно зросла протягом 2020 року, що стало безпрецедентним випадком. До речі, вживання слова «пандемія» зросло протягом поточного року на 57,000%⁴.

Популярність вживання того чи іншого слова лише відбиває існуючі у суспільстві настрої у той чи інший період часу. Беззаперечно, головними причинами збентеження світової спільноти починаючи з кінця 2019 року стали всі теми, що пов'язані (навіть у незначній мірі) із пандемією COVID-19: здоров'я, медицина, вакцинація, економіка, фінанси, стан злочинності, інформаційна безпека тощо. В умовах існування реальної загрози інфекційного характеру життю та здоров'ю неви-

значеного кола осіб інтерес населення до реалізації права на охорону здоров'я і забезпечення епідемічної безпеки в державі особливо загострився. Тому аналіз загального стану public health в Україні протягом пандемії COVID-19 та її соціально-правових і кримінологічних наслідків є актуальним, а його результати мають практичну значущість як для громадян, так і для органів державної влади та місцевого самоврядування. Проведення такого аналізу шляхом з'ясування думки професіоналів, що є безпосередніми суб'єктами здійснення заходів із охорони здоров'я та забезпечення епідеміологічного нагляду, сприяє визначенню професійної точки зору на вказані питання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Науковому осмисленню соціальних, правових, економічних та ін. наслідків поширення пандемії COVID-19 та карантинних заходів, спрямованих на подолання її розповсюдження, свої роботи присвячували: В. С. Батиргарєєва, В. І. Борисов, В. В. Голіна, Н. О. Гуторова, Д. П. Євтєєва, Г. П. Жаровська, О. Ю. Кашинцева, М. Г. Колодяжний, Т. О. Михайліченко, В. М. Пашков, М. В. Романов, С. О. Філіппов, І. О. Христинич, С. С. Шрамко та ін.

Аналізу соціальних наслідків пандемії, а також питанням кримінологічного прогнозу щодо тенденцій злочинності в Україні й стану кримінальної обстановки в Україні під час пандемії COVID-19 присвячені попередні публікації авторки. Окремим напрямом дослідження є аналіз особливостей реалізації права на охорону здоров'я у вказаний період⁵.

¹ *Примітка.* Наукову статтю підготовлено на виконання проекту «Соціально-правові та кримінологічні наслідки поширення пандемій та шляхи їх усунення в Україні» (реєстр. номер 2020.01/0155), що виконується за підтримки Національного фонду досліджень України.

² 'Word of the Year 2021: Vax' (Oxford languages) <<https://languages.oup.com/word-of-the-year/2021/>> (дата звернення: 15.09.2021)

³ 'Covid-19: 'Lockdown' declared Collins Dictionary word of the year' (BBC) <<https://www.bbc.com/news/uk-54878910>> (дата звернення: 15.09.2021)

⁴ 'Vax declared Oxford English Dictionary's word of the year' (BBC) <<https://www.bbc.com/news/entertainment-arts-59089596>> (дата звернення: 15.09.2021)

⁵ Калініна А В 'Право на охорону здоров'я в Україні у період пандемії COVID-19: результати емпіричного досліджен-

Метою статті є висвітлення та аналіз деяких аспектів сучасного стану public health в Україні, виявлених за результатами опитування медичних працівників та працівників, які здійснюють епідеміологічний нагляд (спостереження) щодо соціально-правових та кримінологічних наслідків пандемії COVID-19.

Виклад основного матеріалу. Існування людини, її розвиток та активна діяльність залежать від біологічної основи – здорового організму. У світлі пандемії COVID-19 проблема здоров'я набула особливого загострення, адже у реальній дійсності виникла й швидко набула масштабного поширення нова загроза для людини – вірус, що може викликати не лише тяжке захворювання, а й смерть. Звісно, що й до масштабного поширення пандемії COVID-19 існувала (та й продовжує існувати) низка загроз для здоров'я людини як внутрішнього (хронічні хвороби), так і зовнішнього (інфекції, віруси і т.п.) характеру. У свою чергу, охорона здоров'я людини – одна із першочергових задач держави, що реалізується через розгалужену систему заходів.

У ст. 3 Основ законодавства України про охорону здоров'я остання визначається як система заходів, спрямованих на збереження та відновлення фізіологічних і психологічних функцій, оптимальної працездатності та соціальної активності людини при максимальній біологічно можливій індивідуальній тривалості її життя¹. Суб'єктами здійснення таких заходів є:

– органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи, заклади охорони здоров'я;

– фізичні особи – підприємці, які зареєстровані у встановленому законом порядку та одержали ліцензію на право провадження господарської діяльності з медичної практики; медичні та фармацевтичні працівники, фахівці з реабілітації, громадські об'єднання і громадяни (ст. 3 Основ законодавства України про охорону здоров'я)².

ня³ Юридичні гарантії захисту конституційних прав і свобод людини в умовах COVID-19 : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 22 черв. 2021 р.) 53–55; – 'Медичні працівники про public health в Україні в умовах COVID-19' Медичне право та фармацевтичне право: виклики сьогодення : матер. сател. Заходу в межах V Харківського юридичного форуму (21 верес. 2021 р.) 53–56.

¹ Основи законодавства України про охорону здоров'я : Закон України від 19 листоп. 1992 р. №2801-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text> (дата звернення: 15.09.2021)

² Основи законодавства України про охорону здоров'я : Закон України від 19 листоп. 1992 р. №2801-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text> (дата звернення: 15.09.2021)

Отже, реалізація права особи на охорону здоров'я залежить від багатьох суб'єктів. У період пандемії COVID-19 діяльність таких з них, як медичні та фармацевтичні працівники, а також працівники, які здійснюють епідеміологічний нагляд (спостереження), набула певної специфіки, зокрема, й через встановлення тимчасових заборон на здійснення певних заходів з охорони здоров'я на урядовому рівні.

Під час виконання наукового дослідження «Соціально-правові та кримінологічні наслідки поширення пандемій та шляхи їх усунення в Україні» (реєстр. номер 2020.01/0155) Науково-дослідним інститутом вивчення проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса НАПрН України за підтримки Національного фонду досліджень України протягом січня-травня 2021 року було проведено всеукраїнське анкетування медичних працівників (далі – I група респондентів) і працівників, які здійснюють епідеміологічний нагляд (спостереження) (далі – II група респондентів). Кількість респондентів I групи склала 843 особи (середній стаж роботи яких у сфері медицини – понад 15 років), понад 60% з яких спеціалізуються на лікуванні інфекційних хвороб, а понад 70% – наразі працюють (або працювали протягом пандемії) із хворими на коронавірус³. Кількість респондентів II групи склала 710 осіб (середня тривалість роботи у сфері епідеміологічного нагляду яких складає понад 12 років)⁴.

Наведемо думку респондентів із приводу ключових питань здійснення охорони здоров'я населення та епідеміологічного нагляду (спостереження) під час боротьби з пандемією COVID-19.

1. *Найнебезпечнішими загрозами для громадського здоров'я в Україні на теперішній час* респонденти II групи вважають⁵: поширення інфекційних хвороб (86,0%), шкідливий вплив на стан

zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text (дата звернення: 15.09.2021)

³ 'Результати анкетування медичних працівників щодо соціально-правових та кримінологічних наслідків пандемії COVID-19' *Звіт про результати анкетування щодо наслідків пандемії COVID-19 та шляхів їх усунення*. (Наук.-досл. ін-т вивч. пробл. злоч. ім. акад. В. В. Сташиса НАПрН України, 2021) 27

⁴ 'Результати анкетування працівників, які здійснюють епідеміологічний нагляд (спостереження) щодо соціально-правових та кримінологічних наслідків пандемії COVID-19' *Звіт про результати анкетування щодо наслідків пандемії COVID-19 та шляхів їх усунення* (Наук.-досл. ін-т вивч. пробл. злоч. ім. акад. В. В. Сташиса НАПрН України, 2021) 53

⁵ *Примітка.* Загальна сума відповідей перевищує 100%, оскільки респонденти надавали кілька варіантів відповідей.

здоров'я населення факторів, що погіршують екологію (64,9%) та масові неінфекційні захворювання (наприклад, отруєння продуктами харчування, алкоголем, хімічними речовинами та ін.) (52,1%), радіаційне ураження жителів України (24,5%), поширення професійних захворювань (22,4%) та ін. (4,0%)¹.

2. *Карантинні заходи.* Обґрунтованими з протиепідемічної точки зору карантинні заходи, що мають або мали місце в Україні, вважають 83,0% медичних працівників, 17,0% схиляються до того, що введені Урядом заходи не є обґрунтованими².

Достатність вказаних заходів працівники, які здійснюють епідеміологічний нагляд (спостереження), оцінили так: 42,2% респондентів визначили їх як недостатні, а 28,8% – як достатні. Кожний третій респондент обрав відповідь «важко відповісти»³.

3. *Зміни у плануванні госпіталізації пацієнтів.* Відкладення або перенесення планової госпіталізації або операцій під час карантину 47,3% оцінили негативно; 19,7% – позитивно; 17,0% респондентів було важко відповісти, а 16,0% висловили нейтральне ставлення до таких заходів⁴.

4. *Статистичні дані щодо COVID-19.* Офіційна статистика щодо захворюваності населення на COVID-19, на думку респондентів, занижена. Причинами заниження реальної кількості хворих із діагнозом COVID-19 в Україні респонденти вважають:

- відсутність точних тестів на наявність захворювання (48,5%);
- тривале очікування результатів ПЛР-тесту (1,0%);
- відсутність місць у лікарнях для лікування хворих на COVID-19 (4,0%);

¹ --, 53

² -- 'Результати анкетування медичних працівників щодо соціально-правових та кримінологічних наслідків пандемії COVID-19' *Звіт про результати анкетування щодо наслідків пандемії COVID-19 та шляхів їх усунення.* (Наук.-досл. ін-т вивч. пробл. злоч. ім. акад. В. В. Сташиса НАПрН України, 2021) 31

³ -- 'Результати анкетування працівників, які здійснюють епідеміологічний нагляд (спостереження) щодо соціально-правових та кримінологічних наслідків пандемії COVID-19' *Звіт про результати анкетування щодо наслідків пандемії COVID-19 та шляхів їх усунення.* (Наук.-досл. ін-т вивч. пробл. злоч. ім. акад. В. В. Сташиса НАПрН України, 2021) 54.

⁴ -- 'Результати анкетування медичних працівників щодо соціально-правових та кримінологічних наслідків пандемії COVID-19' *Звіт про результати анкетування щодо наслідків пандемії COVID-19 та шляхів їх усунення.* (Наук.-досл. ін-т вивч. пробл. злоч. ім. акад. В. В. Сташиса НАПрН України, 2021) 30.

- недостатню кількість безкоштовних експрес-тестів або ПЛР-тестів у місцевих поліклініках та лікарнях (2,0%);

- вибіркове тестування, так як тестуванню підлягають не всі хворі особи із симптомами, схожими на COVID-19 (3,0%);

- до лікаря звертаються не усі особи, які мають симптоми гострого респіраторного захворювання (6,0%);

- лікарі первинної ланки часто не призначають пацієнтам із симптомами гострого респіраторного захворювання або пневмонії обстеження на COVID-19 (2,0%);

- інше (0,8%)⁵.

5. *Тестування на COVID-19.* Тестування на коронавірус протягом пандемії в Україні 51,5% респондентів вважають доступним, оскільки держава створила можливість зробити такий тест безкоштовно, а 18,4% вбачають доступність такого тестування у можливості зробити тест за власні кошти. Однак 24,3% медичних працівників⁶ відповіли, що таке тестування не доступне пересічному громадянину⁷.

6. *Доступність лікування від COVID-19.* Доступним таке лікування в Україні вважають 51,4%, не доступним – 48,6% респондентів I групи⁸.

7. *Обов'язковість вакцинації населення.* Обов'язковою суцільну вакцинацію населення від коронавірусу вважають 34,3% респондентів I групи. Вакцинація є не потрібною на думку 56,9%, робити її лише за бажанням особи пропонують 4,8%, а безглуздою вона видається 4,0% опитаних медичних працівників (оскільки, на їх думку, від цієї хвороби не формується стійкий імунітет)⁹.

Схожу точку зору висловили і респонденти II групи: як таку, що не повинна бути обов'язковою, вакцинацію визначили 63,0%; як обов'язкову – 31,0%; як обов'язкову лише для певних (уразливих у зв'язку зі станом здоров'я чи видом професійної діяльності) груп населення – 5,0%, відповідь «інше» надав 1,0% працівників, які здійснюють епідеміологічний нагляд (спостереження)¹⁰.

⁵ --, 32.

⁶ *Примітка.* Відповідь «інше» надали 5,8%.

⁷ --, 37.

⁸ --, 38.

⁹ --, 41.

¹⁰ -- 'Результати анкетування працівників, які здійснюють епідеміологічний нагляд (спостереження) щодо соціально-правових та кримінологічних наслідків пандемії COVID-19' *Звіт про результати анкетування щодо наслідків пандемії COVID-19 та шляхів їх усунення.* (Наук.-досл. ін-т вивч. пробл. злоч. ім. акад. В. В. Сташиса НАПрН України, 2021) 53.

8. *Тривалість карантину.* Щодо тривалості карантину 43,8% медичних працівників зазначили, що він триватиме до кінця 2021 року, на пролонгацію ще на 2–3 роки вказали 27,6%, карантин триватиме завжди на думку 3,8% респондентів I групи¹.

Думка респондентів II групи майже повністю співпадає із точкою зору респондентів I групи²: 43,5% вказали, що карантин закінчиться в кінці 2021 р., його тривалість у ще 2–3 роки визначили 31,2%, на те, що суспільство назавжди залишиться в режимі карантину вказали 2,9% опитаних³.

9. *Проблеми здійснення епідеміологічного нагляду (спостереження).*

У зв'язку із ліквідацією у березні 2017 р. Державної санітарно-епідеміологічної служби функції з реалізації державної політики у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення та із здійснення контролю (нагляду) за дотриманням вимог санітарного законодавства було покладено на Державну службу з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів завдання⁴. На думку працівників, які здійснюють епідеміологічний нагляд (спостереження), такі зміни в організації спостереження за санітарно-епідеміологічним благополуччям населення не раціональні. Вони призвели до погіршення епідемічної ситуації як до введення карантину у зв'язку з поширенням пандемії

COVID-19 (71,5% респондентів II групи), так і погіршення епідемічної ситуації в її умовах (81,2% опитаних II групи)⁵. Тому поновлення Державної санітарно-епідеміологічної служби або створення відповідного самостійного органу з аналогічними функціями, на думку опитаних, є вкрай необхідним у сучасних умовах.

Висновки. Отже, специфічні умови, в яких перебуває українське суспільство протягом вже майже двох років, сприяли формуванню особливостей реалізації суб'єктами охорони здоров'я своєї діяльності. На професійний погляд одних із таких суб'єктів – медичних працівників і працівників, що здійснюють епідеміологічний нагляд (спостереження), охорона здоров'я під час пандемії COVID-19 має недосконалості, врахування яких з метою їх усунення при плануванні такої діяльності у схожих умовах в майбутньому сприятиме уникненню обмежень у реалізації конституційного права людини на охорону здоров'я. Адже недостатній ступінь можливості повноцінної реалізації права на охорону здоров'я в повній мірі, відчуття недостатнього ступеня піклування та дбайливості з боку держави сприяє виникненню у населення прагнення задовольнити таке право у будь-який спосіб. Це сприяє поживленню кримінально протиправної діяльності (поширенню фішингових атак, підживленню корупції у медичній сфері і т.п.) і виникненню відповідних ризиків віктимізації населення. Замкнене коло «піклування про себе-неможливість повної або хоча б часткової реалізації свого права на охорону здоров'я-приватний інтерес-ризик віктимізації» не розірветься доти, доки в державі не сформується функціональний зв'язок між громадянами та владою.

¹ --'Результати анкетування медичних працівників щодо соціально-правових та кримінологічних наслідків пандемії COVID-19' *Звіт про результати анкетування щодо наслідків пандемії COVID-19 та шляхів їх усунення.* (Наук.-досл. ін-т вивч. пробл. злоч. ім. акад. В. В. Сташиса НАПрН України, 2021) 37.

² --'Результати анкетування працівників, які здійснюють епідеміологічний нагляд (спостереження) щодо соціально-правових та кримінологічних наслідків пандемії COVID-19' *Звіт про результати анкетування щодо наслідків пандемії COVID-19 та шляхів їх усунення* (Наук.-досл. ін-т вивч. пробл. злоч. ім. акад. В. В. Сташиса НАПрН України, 2021) 57.

³ --, 57.

⁴ Деякі питання Державної санітарно-епідеміологічної служби : постанова Кабінету Міністрів України від 29.03.2017 № 348. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/348-2017-п#Text> (дата звернення: 15.09.2021)

⁵ --'Результати анкетування працівників, які здійснюють епідеміологічний нагляд (спостереження) щодо соціально-правових та кримінологічних наслідків пандемії COVID-19' *Звіт про результати анкетування щодо наслідків пандемії COVID-19 та шляхів їх усунення* (Наук.-досл. ін-т вивч. пробл. злоч. ім. акад. В. В. Сташиса НАПрН України, 2021) 49.

REFERENCES

List of legal documents

Legislation

1. Deiaki pytannia Derzhavnoi sanitarno-epidemiolohichnoi sluzhby : postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 29.03.2017 № 348. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/348-2017-п#Text> (in Ukrainian)
2. Osnovy zakonodavstva Ukrainy pro okhoronu zdorovia : Zakon Ukrainy vid 19 lystop. 1992 r. № 2801-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text> (in Ukrainian)

*Bibliography**Parts of the book*

1. Kalinina A V 'Rezultaty anketuvannia medychnykh pratsivnykiv shchodo sotsialno-pravovykh ta kryminolohichnykh naslidkiv pandemii COVID-19' Zvit pro rezultaty anketuvannia shchodo naslidkiv pandemii COVID-19 ta shliakhiv yikh usunennia [Results of the survey of health workers on the socio-legal and criminological consequences of the COVID-19 pandemic. Report on the results of the survey on the consequences of the COVID-19 pandemic and ways to eliminate them] (Nauk.-dosl. in-t vyvch. probl. zloch. im. akad. V. V. Stashysa NAPrN Ukrainy, 2021) 27–47 (in Ukrainian)
2. – 'Rezultaty anketuvannia pratsivnykiv, yaki zdiisniuiut epidemiolohichni nahliad (sposterezhennia) shchodo sotsialno-pravovykh ta kryminolohichnykh naslidkiv pandemii COVID-19' Zvit pro rezultaty anketuvannia shchodo naslidkiv pandemii COVID-19 ta shliakhiv yikh usunennia [Results of a survey of workers carrying out epidemiological surveillance (observation) on the socio-legal and criminological consequences of the COVID-19 pandemic. Report on the results of the survey on the consequences of the COVID-19 pandemic and ways to eliminate them](Nauk.-dosl. in-t vyvch. probl. zloch. im. akad. V. V. Stashysa NAPrN Ukrainy, 2021) 48–59 (in Ukrainian)

Websites

3. 'Word of the Year 2021: Vax' (Oxford languages) <<https://languages.oup.com/word-of-the-year/2021/>> (in English)
4. 'Covid-19: 'Lockdown' declared Collins Dictionary word of the year' (BBC) <<https://www.bbc.com/news/uk-54878910>> (in English)
5. 'Vax declared Oxford English Dictionary's word of the year' (BBC) <<https://www.bbc.com/news/entertainment-arts-59089596>> (in English)

Калініна А. В. Public health в Україні під час COVID-19: результати емпіричного дослідження.

У статті наведено результати емпіричного дослідження щодо деяких питань реалізації права громадян на охорону здоров'я під час карантину в Україні. Розглянуто думку медичних працівників та працівників, які здійснюють епідеміологічний нагляд (спостереження) про найнебезпечніші в наш час загрози для громадського здоров'я, карантинні заходи, їх обґрунтування, достатність і тривалість, зміни у плануванні госпіталізації пацієнтів, статистичні дані щодо кількості хворих на COVID-19, доступність тестування на коронавірус та лікування від COVID-19, обов'язкову вакцинацію населення, проблеми здійснення епідеміологічного нагляду (спостереження).

Встановлено, що найнебезпечнішими загрозами для громадського здоров'я в вважаються: поширення інфекційних хвороб (86,0%), шкідливий вплив на стан здоров'я населення факторів, що погіршують екологію (64,9%), масові неінфекційні захворювання (52,1%), радіаційне ураження жителів України (24,5%), поширення професійних захворювань (22,4%) та ін. (4,0%).

Виявлено, що карантинні заходи, що були запроваджені в Україні протягом пандемії COVID-19, є не досить обґрунтованими, а статистичні дані щодо хворих – не достовірними. Причинами заниження реальної кількості хворих із діагнозом COVID-19 є: відсутність точних тестів на наявність захворювання, тривале очікування результатів ПЛР-тесту, відсутність місць у лікарнях для лікування хворих на COVID-19 та ін. Вакцинація не повинна бути обов'язковою, у тому числі й через те, що у людини не виробляється стійкий імунітет до захворювання на коронавірус.

З метою забезпечення достатнього рівня санітарно-епідеміологічного благополуччя населення у сучасних умовах, на думку опитаних, є вкрай необхідним поновлення Державної санітарно-епідеміологічної служби або створення відповідного самостійного органу із аналогічними функціями.

Ключові слова: охорона здоров'я, пандемія, COVID-19, public health.

Калініна А. В. Public health в Украине во время COVID-19: результаты эмпирического исследования.

В статье представлены результаты эмпирического исследования по некоторым вопросам реализации права граждан на охрану здоровья во время карантина в Украине. Рассмотрена точка зрения медицинских работников и работников, осуществляющих эпидемиологический надзор (наблюдение) на наиболее опасные в наше время угрозы для общественного здоровья, карантинные меры, их обоснование, достаточность и продолжительность, изменения в планировании госпитализации пациентов, статистические данные о количестве заболевших на COVID-19, доступность тестирования на коронавирус и лечения от COVID-19, обязательную вакцинацию населения, проблемы осуществления эпидемиологического надзора (наблюдения).

Установлено, що найбільше небезпечними угрозами для громадського здоров'я є: поширення інфекційних захворювань (86,0%), негативний вплив на стан здоров'я населення факторів, що погіршують екологію (64,9%), масові неінфекційні захворювання (52,1%), радіаційне ураження жителів України (24,5%), поширення професійних захворювань (22,4%) тощо (4,0%).

Виявлено, що карантинні заходи, які були впроваджені в Україні в період пандемії COVID-19, недостатньо обґрунтовані, а статистичні дані щодо хворих – не достовірні. Причини зниження фактичного числа хворих з діагнозом COVID-19 є: відсутність точних тестів на наявність захворювання, тривале очікування результатів ПЦР-тесту, відсутність місць в лікарнях для лікування хворих COVID-19 тощо. За думкою опитаних, вакцинація не повинна бути обов'язковою, зокрема тому, що у людини не виробляється стійкий імунітет до захворювання коронавірусом.

З метою забезпечення достатнього рівня санітарно-епідеміологічного благополуччя населення в сучасних умовах, за думкою опитаних, дуже необхідно відродження Державної санітарно-епідеміологічної служби або створення відповідного самостійного органу з аналогічними функціями.

Ключові слова: охорона здоров'я, пандемія, COVID-19, public health

Kalinina A. V. Public health in Ukraine during COVID-19: the empirical study results.

In the article the results of an empirical study on some issues of realization of the right of citizens to health care during quarantine in Ukraine was presented. The opinion of medical workers and workers carrying out epidemiological surveillance (observation) on the most dangerous threats to public health, quarantine measures, their justification, sufficiency and duration, changes in patient hospitalization planning, statistics on the number of patients with COVID-19, availability of coronavirus testing and treatment from COVID-19, mandatory vaccination of the population, problems of epidemiological surveillance (surveillance).

It is established that the most dangerous threats to public health are: the spread of infectious diseases (86.0%), the harmful effects on the health of the population of factors that worsen the environment (64.9%), mass non-communicable diseases (52.1%), radiation damage to the population of Ukraine (24.5%), the spread of occupational diseases (22.4%), etc. (4.0%).

It was found that the quarantine measures introduced in Ukraine during the COVID-19 pandemic are not sufficiently substantiated, and the statistics on patients are not reliable. The reasons for underestimation of the actual number of patients diagnosed with COVID-19 are: lack of accurate tests for the presence of the disease, long wait for PCR test results, lack of places in hospitals for the treatment of patients with COVID-19 and others. Vaccination should not be mandatory, in part because a person does not develop a stable immunity to coronavirus.

In order to ensure a sufficient level of sanitary and epidemiological well-being of the population in modern conditions, according to respondents, it is essential to renew the State Sanitary and Epidemiological Service or create an independent body with similar functions.

Key words: pandemic, COVID-19, crime, public health.

Стаття надійшла до редакції: 21.09.2021 р.

Прийнята до друку: 29.10.2021 р.